JAARVERSLAG & JAARREKENING 2025 VNG UTRECHT

De vereniging van Utrechtse gemeenten

Vastgesteld in de bestuursvergadering VNG Utrecht 29 mei 2026

Uitgebracht in de
ALGEMENE LEDENVERGADERING OP
6 november 2026 te Eemnes

Inhoud

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER **3**

1.1. PROFIEL **4**

1.2. STRATEGIE 4
1.3. MISSIE IN 2025 4

2. DE VNG UTRECHT, DE ACTIEVE VERENIGING VAN UTRECHTSE GEMEENTEN **5**

2.1. RELATIE MET DE LANDELIJKE VNG **5**

2.2.2. Vergaderingen *5*
2.2.3. Samenstelling *6*
2.2.4. Een overzicht van activiteiten in 2025 ..... *7*

3. FINANCIËLE VERANTWOORDING **15**

3.1. ALGEMEEN 15
3.2. JAARREKENING 2025 16
3.3. TOELICHTING JAARREKENING 2025 17
3.3.1. Exploitatierekening *17*
Uitgaven *17*
Inkomsten *18*

4. VERKLARING VAN DE KASCOMMISSIE. **19**

Voorwoord van de voorzitter

Traditiegetrouw schrijft de voorzitter van de Vereniging van Utrechtse gemeenten het voorwoord van het jaarverslag en die traditie zet ik graag voort. U leest het goed, de Vereniging van Utrechtse gemeenten. Dat is eigenlijk geen nieuwe naam in plaats van de VNG Utrecht maar wel de naam die wij graag gebruiken om aan te geven wat voor een vereniging wij zijn. Natuurlijk is er een hechte band met de landelijke VNG maar de 26 Utrechtse gemeenten vormen samen een zelfstandige vereniging.

2025 was een bijzonder jaar waarin vele mooie en goede dingen gebeurden maar helaas ook minder fraaie. In het bijzonder noem ik hier de afschuwelijke en verwerpelijke bedreigingen en intimidaties die een aantal bestuurders en raadsleden ten deel vielen. Buitengewoon afkeurenswaardig en niet passend in onze democratische rechtsstaat.

Dit jaar waren alle Utrechtse gemeenten druk met de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober. Daar werd mede dankzij talloze vrijwilligers op de stembureaus veel werk gezet en dat is een groot compliment waard.

Wat het afgelopen jaar bleef waren de voortdurende zorgen over de gemeentefinanciën en het gemeentefonds. Naast de uiteenlopende bestuurlijke zorgen die gemeentebestuurders toch wel hebben was er uiteraard ook veel aandacht nodig voor de gevolgen van de geopolitieke problematiek, iets dat in alle gemeenten wordt gevoeld door de opvang van mensen uit Oekraïne of asielzoekers.

Wat mij ook opviel was dat er het afgelopen jaar afscheid werd genomen van een aanzienlijk aantal burgemeesters. Ik denk dat er in één jaar nog nooit zoveel Utrechtse burgemeesters vertrokken als in 2025.

U kunt in dit jaarverslag meer over lezen over bijeenkomsten maar ik wijs in het bijzonder op onze congressen. Ten eerste noem ik het geslaagde voorjaarscongres in het Fulcotheater in IJsselstein en zeker ook het najaarscongres in Fort bij Vechten bij Bunnik dat bijzonder indrukwekkend was door de bijdragen van bedreigde bestuurders.

Donderdag 3 juli was een belangrijke dag want op die dag kreeg de vereniging nieuwe statuten en een huishoudelijk reglement.

Zoals in dit verslag te lezen is gaat het goed met de vereniging en worden er veel activiteiten georganiseerd. De bestuurders en volksvertegenwoordigers worden goed op de hoogte gehouden door middel van een vernieuwde website die voortdurend geactualiseerd wordt en de digitale nieuwsbrief die regelmatig wordt verspreid.

Ook voor wat betreft het bestuur is er het afgelopen jaar het nodige gebeurd en wijs ik graag op het volgende. Zo namen wij in 2025 afscheid van maar liefst vier bestuursleden, waaronder Petra Doornenbal (burgemeester van Renswoude) en Martien Brander (secretaris van Woerden). Ook zagen wij het vertrek van Rachel Streefland (wethouder van Utrecht) en Hans Buijtelaar (wethouder van Wijk bij Duurstede). Als nieuwe bestuursleden verwelkomden wij Sjors Fröhlich (burgemeester van Vijfheerenlanden) en Leontine Vermond (secretaris van Soest).

Uit de jaarrekening kunt u opmaken dat de vereniging er financieel goed voorstaat en een voorstel voor contributieverhoging nog steeds achterwege kan blijven.

Concluderend merk ik op dat er in 2025 weer veel gedaan is om vorm en inhoud te geven aan de 3-i's, te weten informatie, inspiratie en interactie die samen de leidraad voor onze vereniging weergeven.

Mark Röell
Voorzitter VNG Utrecht

1.De VNG Utrecht

1.1. Profiel

De VNG Utrecht is een zelfstandige vereniging met een rijke historie. De vereniging van Utrechtse gemeenten is opgericht op 9 januari 1919 en bestaat dus al ruim 100 jaar. Zij wil toonaangevend en initiatiefrijk zijn en zet zich vooral in om de drie kernactiviteiten – informatievoorziening, platformfunctie en de behartiging van de belangen – op een kwalitatief hoog niveau vorm te geven en te houden. Het bestuur hanteert voor de activiteiten van de vereniging de kernbegrippen: informatie, inspiratie en interactie.

1.2. Strategie

Onze strategie berust op drie pijlers:

- het scheppen van voorwaarden voor een kwalitatief goede, op de Utrechtse situatie toegesneden informatievoorziening voor de Utrechtse gemeentebestuurders;
- een duidelijke focus op een inspirerende platformfunctie; het streven is gericht op kwaliteitsverbetering die uiteindelijk moet leiden tot een grotere tevredenheid bij onze leden;
- de behartiging van de belangen van de Utrechtse gemeenten, mede door de vergroting van de onderlinge samenhang.

1.3. Missie in 2025

In het kader van onze kernactiviteiten zijn wij doorgegaan met het verstevigen van vooral onze platform- en informatiefunctie: het van dienst zijn van onze leden bij het verzamelen en uitwisselen van informatie, het faciliteren van discussies daarover en desgewenst het innemen van standpunten. De verdere ontwikkeling van de platformfunctie met daarbij de mogelijk gevraagde inzet voor de ledenraadpleging en –consultatie van de landelijke vereniging levert de inhoud op voor de verdere ontwikkeling van de digitale informatievoorziening.

De website van onze vereniging vormt daarbij een integraal onderdeel. Een ander belangrijk onderdeel van de informatievoorziening is onze digitale nieuwsbrief die regelmatig wordt verstuurd aan alle burgemeesters, wethouders, gemeentesecretarissen, raadsleden en raadsgriffiers in de provincie Utrecht en aan vele tientallen geïnteresseerden die zich voor de nieuwsbrief hebben aangemeld. Deze nieuwsbrief bevat nieuws over diverse bijeenkomsten, activiteiten, personalia en interviews. Andere regelmatig terugkerende onderwerpen zijn onder meer de aankondiging van congressen en bijeenkomsten, journalistieke verslagen van die congressen en bijeenkomsten alsmede berichten over benoemingen van bestuurders, secretarissen en griffiers.

Verder hebben wij ook in 2025 actie ondernomen om de leden te informeren en de behartiging van de belangen van de gemeenten in Utrecht te versterken. Wij verwijzen u daarvoor graag naar het overzicht van onze activiteiten in 2025, te vinden in paragraaf 2.2.4.

Ook in 2025 hebben wij tijdens bijeenkomsten de leden zo goed mogelijk proberen te informeren over actuele en toekomstige trends en ontwikkelingen zowel op maatschappelijk gebied als in het politiek-bestuurlijke krachtenveld. Met diverse sprekers vanuit allerlei disciplines is getracht uiteenlopende onderwerpen vanuit verschillende perspectieven te laten zien. Soms om meer duiding te geven, soms om de bestuurlijke realiteit ‘een stap voor te zijn’ maar altijd om handelingsperspectieven te schetsen.

2. De VNG Utrecht, de actieve vereniging van Utrechtse gemeenten

2.1. Relatie met de landelijke VNG

De VNG Utrecht is de zelfstandige vereniging van de Utrechtse gemeenten, maar onderhoudt goede en nauwe banden met de landelijke VNG in Den Haag. Er wordt goed samengewerkt onder meer bij de organisatie van bijeenkomsten en tijdens onze congressen is vaak een vertegenwoordiging van de directie van de VNG aanwezig. De VNG Utrecht ontvangt een jaarlijkse bijdrage van € 9.045, - van de VNG.

Voor de selectie en benoeming van leden in het algemeen bestuur en in de commissies en colleges van de landelijke VNG fungeert een speciaal daartoe ingestelde Voordrachtscommissie. Deze doet voordrachten voor de benoeming van de leden van het bestuur van de vereniging, de beleidscommissies en colleges. Het bestuur heeft de mogelijkheid kandidaten voor het landelijk bestuur, de beleidscommissies en de colleges aan de Voordrachtscommissie aan te bevelen. Hiervan hebben wij uiteraard ook in 2025 gebruik gemaakt.

Eind 2025 waren 15 personen afkomstig uit de provincie Utrecht lid van het bestuur, de commissies en colleges van de VNG, waaronder ook mevr. Sharon Dijksma, de burgemeester van Utrecht, die landelijk voorzitter is van de VNG.

Een aantal malen per jaar vindt er overleg plaats tussen de voorzitter en algemeen directeur van de landelijke VNG en de twaalf voorzitters van de provinciale afdelingen, het zogenaamde 'voorzittersoverleg'. Daarnaast zijn er digitale overleggen waaronder het eind 2023 gestarte overleg 'Klankbordgroep'.

Tussen de secretarissen van die afdelingen vindt ook met enige regelmaat overleg plaats; dat gebeurt zowel in Den Haag, in één van de provincies als digitaal.

2.2. Het bestuur

2.2.1. Algemeen

De wijze waarop de VNG Utrecht zoveel mogelijk toegevoegde waarde voor de leden kan leveren is een voortdurend punt van aandacht. Zo kunnen de leden onderwerpen onder de aandacht van het bestuur brengen.

2.2.2. Vergaderingen

Tijdens het verslagjaar 2025 vergaderde het bestuur vijfmaal. Daarnaast werd voor de voorbereidingen van de vergaderingen van het bestuur en de algemene ledenvergaderingen – digitaal – overleg gehouden door de Agendacommissie, bestaande uit de voorzitter, vicevoorzitter en de secretaris–penningmeester, daarbij bijgestaan door de medewerkers van het secretariaat. Verder functioneerden er twee commissies bestaande uit bestuursleden en medewerkers van het secretariaat voor de voorbereidingen van het voor- en najaarscongres.

Het bestuur hecht grote waarde aan een goede verstandhouding met het bestuur van de provincie. Er wordt mede daarom periodiek overleg gevoerd met het college van Gedeputeerde Staten en in 2025 vond dat plaats op 22 april. Diverse onderwerpen zoals die in het Manifest van de Utrechtse Gemeenten 2023 waren opgenomen werden aan de orde gesteld. Ook werd er op hoofdlijnen gesproken over diverse actuele dossiers. Verder kwamen de stand van zaken van de rapportage 'Verkenning Uitvoeringskracht en samenwerking' en de financiële positie van de Utrechtse gemeenten aan de orde.

2.2.3. Samenstelling

In het verslagjaar 2025 zijn er enkele wijzigingen geweest in de samenstelling van het bestuur.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 24 mei te IJsselstein nam vicevoorzitter Petra Doornenbal na acht jaar afscheid van het bestuur. In dezelfde vergadering werd de burgemeester van de gemeente Vijfheerenlanden, Sjors Fröhlich, benoemd tot bestuurslid.

Per 1 november was Rachel Streefland gestopt als wethouder van Utrecht en daarmee was zij ook geen bestuurslid meer. Begin november traden de wethouders van de gemeente Wijk bij Duurstede terug en daardoor kwam een einde aan het bestuurslidmaatschap van Hans Buijtelaar.

Op 14 november werd tijdens de Algemene Ledenvergadering onder andere afscheid genomen van Rachel Streefland en Martien Brander als bestuurslid van de VNG Utrecht. De leden stemden vervolgens in met de benoeming tot bestuurslid van Leontine Vermond, gemeentesecretaris van Soest.

De samenstelling van het bestuur en het secretariaat in 2025

- Mark Röell, lid van het bestuur sinds 15 november 2024 en per 13 december 2024 voorzitter; burgemeester van de gemeente Baarn
- Petra Doornenbal, lid van het bestuur sinds mei 2017; vicevoorzitter van juni 2017 tot 24 mei 2025; burgemeester van de gemeente Renswoude
- Sjors Fröhlich, lid van het bestuur sinds 24 mei 2025; vicevoorzitter vanaf 27 juni 2025; burgemeester van de gemeente Vijfheerenlanden
- Martien Brander, lid van het bestuur sinds 28 mei 2021; van 25 juni 2021 tot 1 november 2025 secretaris-penningmeester; secretaris van de gemeente Woerden
- Leontine Vermond, lid van het bestuur sinds 14 november 2025; secretaris van de gemeente Soest
- Walter Hooghiemstra, lid van het bestuur sinds 15 november 2024; griffier van de gemeente Utrechtse Heuvelrug
- Juliette de Graaf, lid van het bestuur sinds 23 november 2018; secretaris – penningmeester a.i. van 1 april tot 25 juni 2021; raadslid van de gemeente Bunschoten
- Wilma van de Werken, lid van het bestuur sinds 12 mei 2023; secretaris van de gemeente IJsselstein
- Anneke Dubbink, lid van het bestuur sinds 22 november 2019; raadslid van de gemeente Houten
- Rachel Streefland, lid van het bestuur van 15 november 2024 tot 1 november 2025; wethouder van de gemeente Utrecht
- Micheline Paffen – Zeenni, lid van het bestuur sinds 17 november 2022; wethouder van de gemeente Amersfoort
- Hans Buijtelaar, lid van het bestuur van 17 november 2022 tot november 2025; wethouder van de gemeente Wijk bij Duurstede

Secretariaat VNG Utrecht in 2025:

- Pim Bannink, adjunct-secretaris sinds 1 januari 2011
- Mary Woudwijk, medewerker secretariaat sinds 1 maart 2023
- Eric Harms, webredacteur sinds 2008

2.2.4. Een overzicht van activiteiten in 2025

Voorjaarscongres in gastgemeente IJsselstein op 23 mei 2025

Vrijdag 23 mei 2025 verwelkomde de gemeente IJsselstein de deelnemers aan het Voorjaarscongres 2025 van de VNG Utrecht in het Fulcotheater. 'Samenspel in een sterk bewegend maatschappelijk ecosysteem', luidde het motto van de bijeenkomst. Gemeenten staan immers met elkaar èn met andere overheden en partners voor uiterst diverse en complexe maatschappelijke opgaven. Een goede samenwerking is daarbij van cruciaal belang.
Dagvoorzitter van het Voorjaarscongres was Petra Doornenbal, vicevoorzitter van de VNG Utrecht en burgemeester van Renswoude. Zij nam de honneurs waar voor voorzitter Mark Röell, burgemeester van Baarn, die helaas verhinderd was. Na het welkomstwoord van Agnes Jongerius, waarnemend burgemeester van IJsselstein, begon de bijeenkomst traditiegetrouw met de Algemene Ledenvergadering. De leden stelden bij die gelegenheid het jaarverslag en de jaarrekening 2024 vast en verleenden hun goedkeuring aan de voorgestelde wijziging van de statuten van de VNG Utrecht.

Ook werd formeel afscheid genomen van Petra Doornenbal als bestuurslid en vicevoorzitter van de VNG Utrecht en werden de nieuwe bestuursleden benoemd, te weten Rachel Streefland, wethouder in Utrecht, en Sjors Fröhlich, burgemeester van Vijfheerenlanden.

Pieter Jeroense, plaatsvervangend algemeen directeur van de VNG gaf aansluitend een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen in Den Haag. Centraal stond de Voorjaarsnota van het kabinet en de financiële positie van gemeenten. In eerste aanzet kon hij goed nieuws melden. Na de intensieve lobby vanuit de VNG, IPO en de waterschappen heeft het kabinet een extra bedrag van 3 miljard euro beschikbaar gesteld, deels structureel, deels incidenteel. Voor de jeugdzorg is het ravijnjaar enigszins verzacht met 424 miljoen euro extra. Ook is op verzoek van de minister-president afgezien van een juridische procedure, in ruil voor de belofte dat er vóór Prinsjesdag een aanvullende compensatie van 708 miljoen euro komt voor tekorten over 2023 en 2024. Desondanks blijft de structurele onbalans tussen gemeentelijke taken en bijbehorende middelen voortbestaan, constateerde Jeroense. Gemeenten blijven hierdoor ook na 2026 kampen met financiële onzekerheid. Een complicerende factor hierbij zijn de veranderde politieke verhoudingen in Den Haag. De formele lijnen en netwerken zijn gewijzigd en de invloed van ministeries is minder vanzelfsprekend. Besluitvorming vindt vaker plaats in kleine kring, zonder ambtelijke ondersteuning, wat de transparantie en voorspelbaarheid bemoeilijkt.

Iris Meerts, burgemeester van Wijk bij Duurstede, en Walter van Dijk, wethouder van Zeist gingen vervolgens met de deelnemers in gesprek over de concept-resolutie 'Als één sterke bestuurslaag regie op de Digitale Samenleving: over het collectiviseren en standaardiseren van digitalisering in gemeenten'. Beiden zijn lid van de VNG-commissie Informatiesamenleving. Hun betoog was helder: digitalisering is geen lokaal vraagstuk meer, maar vraagt om gezamenlijke regie, collectieve keuzes en bestuurlijke lef. Digitalisering raakt inmiddels namelijk elk gemeentelijk proces. Terwijl gemeenten het nog altijd grotendeels individueel aanpakken. Elke gemeente onderhandelt afzonderlijk met leveranciers, koopt eigen systemen in en ontwikkelt lokaal beleid, met alle risico's van dien. "Het is eigenlijk van de gekken dat we dat 342 keer doen," zei Meerts. "We maken het onszelf nodeloos ingewikkeld."
De resolutie die tijdens het VNG Jaarcongres wordt voorgelegd, markeert een belangrijke koerswijziging. Gemeenten spreken daarin af om de krachten te bundelen, te standaardiseren en regie te voeren als één digitale overheidslaag. Meerts: "Als we nu geen collectieve stap zetten, blijven we achter de feiten aanlopen. Maar als we de handen ineenslaan, kunnen we echt verschil maken. Veilig, verantwoord en met behoud van publieke regie."

Na de pauze gaf Tibor van Bekkum van Common Eye, een adviesbureau op het gebied van samenwerkingsvormen, een college over het congresthema. Vanuit zijn ervaring bij Common Eye en zijn betrokkenheid bij complexe samenwerkingsvraagstukken wierp hij nieuw licht op de vraag hoe gemeenten met elkaar en met andere partijen effectief kunnen samenwerken in een steeds complexer wordende omgeving. Om samenwerking echt te laten slagen, is een aantal voorwaarden essentieel. Zo moet er sprake zijn van een gedeelde ambitie, een doel dat door alle partijen niet alleen wordt begrepen maar ook wordt gedragen. Vervolgens moeten de belangen van elke organisatie besproken worden, inclusief de spanning die kan ontstaan als die belangen onderling verschillen. Het derde aandachtspunt is de onderlinge relatie: vertrouwen, persoonlijke verbinding en de bereidheid om te investeren in contact zijn essentieel. Daarnaast is het belangrijk dat de samenwerking organisatorisch goed is ingericht. Wie zit aan tafel, wie beslist, wie informeert wie, en wie voert uit? Zonder duidelijke afspraken ontstaat er snel ruis of zelfs conflict. Tot slot draait het om het proces zelf: is er voldoende duidelijkheid over het gezamenlijke traject? En worden er tussentijds momenten ingebouwd om terug te kijken en bij te sturen? Volgens Van Bekkum zijn het deze vijf elementen die samen bepalen of een samenwerking succesvol wordt of juist vastloopt.

Na de lunch nam de gemeente IJsselstein de deelnemers aan het congres mee om het samenspel met lokale organisaties in de binnenstad te ervaren. Tijdens een korte stadswandeling werden diverse bijzondere plekken in de stad bezocht en werd door drie organisaties toegelicht hoe zij samenwerken met de gemeente, onderwerpen agenderen

en collectieve belangen bespreekbaar maken. Aan het woord kwam onder andere de relatief nieuwe bewonersgroep Bewoners Binnenstad IJsselstein (BBIJ), die zich sterk maakt voor de bewoners in de IJsselsteinse binnenstad. De Historische Kring IJsselstein (HKIJ) zet zich al jaar en dag in voor de geschiedenis en identiteit van de stad. Zij vertelde het IJsselsteinse verhaal. De carnavalsvereniging Boortje 11 tot slot liet zien hoe zij belangrijke maatschappelijke vraagstukken op een ludieke manier bespreekbaar proberen te maken.

Bijeenkomst op 16 oktober 2025 te Houten 'Slag om de ruimte', georganiseerd door Koninklijke Bouwend Nederland Regio Randstad-Noord en de VNG Utrecht

De raadszaal van het gemeentehuis in Houten stond op 16 oktober in het teken van de vraag hoe woningbouw en mobiliteit in de provincie Utrecht beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Tijdens de bijeenkomst 'Slag om de ruimte' gingen vertegenwoordigers van gemeenten, provincie en marktpartijen met elkaar in gesprek over hoe samenwerking tussen overheid en markt kan bijdragen aan versnelling van deze opgaven.
De vicevoorzitter van de VNG Utrecht en burgemeester van gemeente Vijfheerenlanden maar ditmaal vooral dagvoorzitter Sjors Fröhlich wees bij de opening op het bijzondere moment: vlak voor de landelijke verkiezingen, met in maart 2026 ook gemeenteraadsverkiezingen in aantocht. Een ideaal moment om echte verbeteringen te realiseren.

Na die oproep ging het gesprek al snel over de rolverdeling tussen de verschillende bestuurslagen. Volgens Koninklijke Bouwend Nederland-voorzitter Arno Visser is consistentie cruciaal om de bouwproductie op gang te krijgen. Gemeenten voegen nu vaak eigen regels en ambities toe aan landelijke kaders, wat de voorspelbaarheid voor de markt vermindert. Hij ziet bijvoorbeeld duidelijk de wil om te verduurzamen, maar investeringen in bijvoorbeeld emissieloos materieel vragen wel om heldere en stabiele spelregels. Ook de betaalbaarheidseisen verdienen volgens hem heroverweging. De

businesscase voor woningbouw moet blijven kloppen, anders stokt de productie en bereiken we juist het tegenovergestelde.

Hoogleraar Housing Systems aan de TU Delft Peter Boelhouwer plaatste de uitdagingen rondom wonen in breder perspectief. Nederland kampt met een wooncrisis die volgens hem het gevolg is van zwalkend beleid en onderschatting van de woningvraag. Bevolkingsgroei, huishoudensverdunning en beperkte uitvoeringskracht versterken het tekort. Zijn pleidooi is koersvastheid en samenwerking. In de ogen van Boelhouwer kunnen we alleen vooruit met een geloofwaardig lange termijnplan, waarin Rijk, provincie en gemeenten ieder hun rol pakken. Daarbij wees hij ook op het belang van doorstroming aan de bovenkant van de markt. Ouderen die kunnen verhuizen naar passende woonvormen, zoals de Knarrenhofjes waarbij hij zelf betrokken is, maken vaak meerdere woningen vrij in de keten. Een starter zorgt voor één verhuisbeweging, bij ouderen zijn dat er gemiddeld zeven.

De link met de infrakant kwam van Harry Michels, transitiemanager bij de provincie Noord-Holland. Zijn programma Samen Slimmer Renoveren en Vervangen laat zien hoe samenwerking in de praktijk kan werken bij de enorme opgave van het vervangen en renoveren van duizenden bruggen en viaducten in de provincie. Volgens Michels begint versnelling met inzicht in het areaal. Dit houdt in weten wat er ligt, wat de staat is en wanneer onderhoud of vervanging nodig is. Door die data te delen tussen gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat en marktpartijen ontstaat overzicht en ruimte om gezamenlijk te plannen. Bovendien zet het programma in op standaardisatie van processen en werkwijzen om kennis, capaciteit en middelen beter te benutten. Het helpt als partijen dezelfde taal spreken en elkaar vroeg aan tafel treffen. Die aanpak vraagt een andere manier van denken: minder versnippering, meer vertrouwen. In Noord-Holland zijn op dat gebied de afgelopen jaren flinke stappen gezet. En die werkwijze en basis bieden ook in andere provincies kansen.

In de paneldiscussie met Utrechtse gedeputeerde André van Schie, de Woerdense wethouder Arjan Noorthoek, Jelmer Alberts van Koninklijke Bouwend Nederland en Herman Broekhuizen van bouw- en ontwikkelaar Heilijgers kwamen de obstakels aan bod. Deze variëren van regelgeving en natuurbeperkingen tot infrastructuur, stikstof en netcongestie. Van Schie wees op het belang van goed vooronderzoek en realistische kaders voor natuurbeleid. Beschermen moet, maar het moet ook uitvoerbaar blijven. Broekhuizen pleitte voor een integrale visie omdat er momenteel te veel regels zijn die leiden tot kruimelbeleid. Dat belemmert de samenhang en werkt op meerdere vlakken vertragend.
Wethouder Noorthoek legde de nadruk op doorstroming en bereikbaarheid. Hij ziet dat we nog te vaak te klein en te eenzijdig bouwen. Juist ouderenwoningen kunnen beweging brengen in de markt. Tegelijkertijd moet er bij elk project ook goed nagedacht worden over de ontsluiting. Alberts vulde aan dat de urgentie soms ontbreekt. Iedereen ziet het probleem, maar lang niet iedereen handelt ernaar. En ondertussen houdt ook netcongestie de uitvoering steeds vaker op. Ondanks de uiteenlopende invalshoeken was de rode draad van het panel helder: de sleutel ligt in structurele samenwerking, gedeelde data en consistent beleid.
De toon aan het eind van de middag was realistisch, maar optimistisch. De wil om samen te werken groeit, en initiatieven als Samen Slimmer Renoveren en Vervangen laten zien dat het kan. De komende verkiezingen bieden volgens velen hopelijk het lichtpunt dat nodig is om een gezamenlijke aanpak echt van de grond te krijgen.

Najaarscongres 'Tot hier en niet verder' op 14 november 2025 in gastgemeente Bunnik

Intimidatie en bedreiging lijken in het openbaar bestuur welhaast standaardpraktijk te zijn geworden. Dat moeten we niet accepteren, zo luidde de boodschap tijdens het Najaarscongres 2025 van de VNG Utrecht. Dat betekent harde grenzen stellen aan wat wel en niet toelaatbaar is en die streng handhaven. Maar ook: incidenten niet bagatelliseren of wegpoetsen maar aan de kaak stellen en bespreekbaar maken.

'Tot hier en niet verder', luidde daarom het motto van het Najaarscongres waarvan deze keer Bunnik gastgemeente was. De locatie, Fort bij Vechten, was in dat opzicht goed gekozen, aldus Mark Röell, voorzitter van de VNG Utrecht en burgemeester van Baarn. "Hier komt weerbaarheid maximaal tot uiting."

Na het vermakelijke welkomstwoord van Ruud van Bennekom, burgemeester van Bunnik, ging dagvoorzitter Mark Röell in afwijking van eerdere edities direct over tot de behandeling van het congresthema: bedreiging, intimidatie en bestuurlijke weerbaarheid als reactie daarop. De video die ter introductie werd getoond, maar vooral de persoonlijke verhalen van drie bestuurders hierover maakten behoorlijke indruk en zetten bovendien de toon voor het vervolg.

Julie d'Hondt, wethouder van Bunnik, vertelde over haar ervaring als Statenlid van de provincie Utrecht. Zij diende destijds een motie in over zwarte piet en maakte daarin een vergelijking met het eveneens 'ouderwetse' verhaal van Jip en Janneke. Dat werd verdraaid door een collega Statenlid die een tweet de wereld instuurde als zou de PvdA Jip en Janneke willen verbieden. "Binnen 24 uur kreeg ik duizenden bedreigingen over me heen. Daar heb ik wel een aantal hele vervelende dagen door gehad." Shalandra Hitipeuw, wethouder van Vijfheerenlanden, wist al bij voorbaat dat zij, na het aankondigen van een nieuwe opvanglocatie voor asielzoekers, zich kon opmaken voor het nodige rumoer. Het bleek echter nog veel erger te kunnen. Ze kreeg een wagonlading beledigende opmerkingen over zich heen, variërend van 'Hoe kan een buitenlander nou wethouder worden' en 'asielhoer' tot de oproep om haar op te hangen. Ook werd Hitipeuw op straat lastiggevallen, nageroepen en achtervolgd. "Erg bedreigend en heel naar." Donja Hoevers, fractievoorzitter van D66 in De Bilt op haar beurt was op de intensive care beland na een longembolie. Daarover had ze op sociale media een bericht geplaatst, waar vervolgens honderden reacties op kwamen waarvan een groot aantal veel te ver ging: 'Ik hoop dat je sterft, want je houdt een bed bezet.' Hoevers: "Het was vreselijk. Daarom ben ik ook heel blij dat dit thema vandaag centraal staat."

De impact op de bestuurders en hun omgeving was groot. Wethouder d'Hondt: "Je gaat toch angstiger de openbare ruimte in. Je wordt er ook paranoïde ervan. Het heeft al met al wel een tijdje gekost voor ik mijn zelfvertrouwen terug had." Collega Hitipeuw deelde die mening: "Het gevoel van veiligheid is weg. Bovendien zag ik de impact hiervan op mijn broer en moeder. Zij dachten ook: het hoeft niet bij woorden te blijven maar kan ook daden tot gevolg hebben." "Sommige mensen schrikken want wisten niet dat dit bestaat", aldus Hoevers. "Andere mensen trekken zich er niet zoveel van aan of durven er niet over te praten. Dat laatste vind ik wel ernstig. Want zo schaad je de democratie." D'Hondt kreeg zelfs het advies vanuit haar partij om niet te reageren. "Dan waait het vanzelf over, werd gezegd. Ik ben het daar absoluut niet mee eens. Dat is ook mijn boodschap aan mensen die dit ook meemaken: doe je verhaal. Voorkom dat er over je wordt gepraat maar zorg ervaar dat er met je wordt gepraat. De mensen die het gedaan hebben moet de gevolgen dragen, niet mensen zoals ik." In Vijfheerenlanden kreeg Hitipeuw de steun van de burgemeester en haar collega's. "Dat heb ik erg gewaardeerd." Daarnaast ging zij het gesprek aan met degene die haar had bedreigd en publiekelijk zei te willen ophangen. "Ik voelde me best kwetsbaar. Maar de dialoog bood uiteindelijk ruimte voor inzicht, maar ook voor menselijkheid." Naast alle steun en begrip kreeg Hoevers op haar beurt ook te maken met collega's die geen begrip toonden. "Eén collega zei zelfs dat ik te veel in de slachtofferrol kroop. Wie mij kent weet: dat doe ik nooit. Het gaat niet ook helemaal niet om mij, het gaat om de democratie." In reactie op de hele affaire rond D'Hondt stelde de provincie Utrecht een agressieprotocol op. Daarin kwamen ook de omgangsvormen in Provinciale Staten aan bod. D'Hondt: "Je kunt elkaar te vuur en te zwaard bestrijden, maar doe dat altijd met open vizier. En geef online geen steken onder water aan het adres van mensen die een andere mening hebben. Doe er niet aan mee." Voor Hitipeuw was de voornaamste les dat het belangrijk is om elkaar te blijven vasthouden, "hoe moeilijk dat ook is". Voor haarzelf was er ook een les te leren: "Ik moet vooral ook lief blijven voor mezelf. Het is lastig om je grens aan te geven. Als de situatie even niet meer houdbaar is moet je de ruimte opeisen om even rust of afstand te nemen. Neem controle over je eigen grenzen en je eigen veiligheid." Volgens Hoevers is het met name belangrijk om niet onder te duiken of uit de openbaarheid te verdwijnen. "Ik heb bijvoorbeeld direct de burgemeester en de griffier geïnformeerd en de lokale pers gezocht. Maar vraag ook buiten je gemeente om hulp. Op allerlei plekken zijn mensen waar je mee kunt praten: bij het ministerie van BZK, de Burgemeesterskring, de Wethoudersvereniging en Raadslid.nu. Dat is mijn voornaamste advies: Praat er vooral over en blijf er niet alleen mee zitten."

In zijn bijdrage aan het congres stelde Hans Oosters, commissaris van de Koning in de provincie Utrecht dat uit de ervaringen van de drie bestuurder een aantal lessen te leren is. Een eerste les: "Bedreiging en intimidatie zijn niet te objectiveren. Uiteindelijk gaat het erom wat het met jou en je directe omgeving doet. Neem de tijd om het op je te laten inwerken. Zonder het te normaliseren of te bagatelliseren. Daar mag nooit sprake van zijn." Een andere les is dat direct moet worden opgetreden als het te ver gaat. Zelf heeft Oosters ook de nodige ervaring met wat hij typeert als 'enthousiaste fans van het openbaar bestuur'. "We kennen ze allemaal. En als je niet op hun acties reageert, escaleert het altijd. Daarom moet je al direct bij het eerste mailtje acteren. Laat zo'n moment niet glippen."
Daarnaast is gekeken of er een bestuurlijke reactie mogelijk was. Daar is uiteindelijk het Manifest Weerbaar Bestuur uit voortgekomen. De kern is: we moeten ons weerbaar opstellen tegen intimidatie en bedreiging. Zero tolerance is de norm. Intimidatie en bedreiging accepteren we nooit. We melden het daarom altijd en maken het ook altijd bespreekbaar. En minstens zo belangrijk: ontzorg degene die het overkomt. Laat anderen in jouw belang optreden. Maak iemand anders verantwoordelijk om hierop te reageren."

Uit de reacties in de zaal bleek dat veel gemeenten aan dat laatste ook al handen en voeten aan hebben gegeven, in de vorm van een speciale veiligheidsfunctionaris of een duidelijk centraal aanspreekpunt. Vijfheerenlanden ging zelfs nog een stap verder. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 is daar volgens burgemeester Sjors Fröhlich met 'Fier op Reis' een 'nieuwe grens' gesteld. "In het kader daarvan hebben we opgeschreven hoe wij vinden dat je respectvol met elkaar omgaat in deze gemeente. En dat werkt heel goed. Het helpt om met elkaar unaniem afspraken te maken over de gewenste omgangsvormen. Want dan handhaaf je het ook met elkaar."

In de aansluitende Algemene Ledenvergadering werd onder andere afscheid genomen van Rachel Streefland en Martien Brander als bestuurslid van de VNG Utrecht. Ook werd aangegeven dat Hans Buijtelaar na zijn terugtreden als wethouder van Wijk bij Duurstede geen bestuurslid meer is. De leden stemden vervolgens in met de benoeming van Leontine Vermond, gemeentesecretaris van Soest, tot bestuurslid.

Na de ALV ging voorzitter Röell in gesprek met Sharon Dijksma, voorzitter van de landelijke VNG en burgemeester van Utrecht. Het zijn spannende tijden voor de VNG, met de landelijke verkiezingen net achter de rug en een cruciale ledenvergadering voor de boeg, aldus Dijksma. Plus een Overhedenoverleg, waar wat de VNG betreft twee belangrijke punten op de agenda staan. Ten eerste het begrip van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de twijfel die Geert Wilders had gezaaid over het verloop van de verkiezingen. "Als je als hoeder van de democratie gaat meehuilen met de wolven in het bos en twijfel niet weerspreekt, dan is dat hele verkeerde zaak." Ten tweede het dossier rond asiel en migratie. "Er wordt niet overlegd en we komen er in het ambtelijk overleg niet goed uit. Voor de verkiezingen was er al geen gesprek mogelijk maar ook nu is het nog steeds niet geregeld." De VNG hoopt in ieder geval dat er nu langs de lijn van de inhoud een stabiel meerderheidskabinet tot stand komt. Dijksma: "Ik hoop dat er minder vanuit de partijideologie en meer met een pragmatische blik naar wordt gekeken." Gevraagd naar haar mening over het congresthema erkende Dijksma niet onbekend te zijn met bedreiging en intimidatie. "Het werk dat je doet en de dynamiek die dat met zich meebrengt heeft onmiskenbaar effect op je veiligheid. Ik vind het voor mijn kinderen nog wel het meest vervelend. Gelukkig ben ik niet bang uitgevallen. Maar je mag natuurlijk ook niet te naïef zijn." Als burgemeester van Utrecht heeft Dijksma te maken gehad met ongewenst bezoek tijdens een raadsvergadering en met name ook 'een hoop gedonder' van supporters van de FC Utrecht. "De Galgenwaard is de meest onveilige plek voor mij." Het onderstreept wat haar betreft het belang van het thema. "Ik zie te vaak dat collega's in het openbaar bestuur stoppen, omdat ze zich niet veilig voelen. Daar word ik erg strijdbaar van."

Na de bijdrage van Dijksma was het woord aan burgemeester Ruud van Bennekom en zijn collega Petra Doornenbal van Renswoude. Zij hielden naar eigen zeggen een 'STER-spotje' over LEADER, een Europees subsidieprogramma voor de ontwikkeling van het platteland. Van Bennekom en Doornenbal zijn respectievelijk voorzitter en vicevoorzitter van LEADER Oost, die samen met Weidse Veenweiden/Utrecht West het Europese subsidieprogramma in de provincie Utrecht uitvoert. Zij riepen de aanwezigen op te komen met goede ideeën of initiatieven voor de ontwikkeling van het platteland. Van Bennekom: "Voor beide gebieden is nog anderhalf miljoen euro beschikbaar de komende anderhalf jaar." Doornenbal: "Het zou leuk zijn als we dat potje een keer kunnen opmaken."

Tot besluit van het Najaarscongres werd de Waarderingsprijs Utrechtse Gemeenten 2025 uitgereikt. IJsselstein en Vijfheerenlanden zijn uitgeroepen tot de gezamenlijke winnaars van deze tweede editie van de Waarderingprijs. De Waarderingsprijs is toegekend door een onafhankelijke jury, bestaande uit oud-bestuursleden van de vereniging van Utrechtse gemeenten Cees van Eijk, Astrid van de Klift en Jorrit Eijbersen. Aan de uitreiking ging een korte vragenronde vooraf, waarin de verantwoordelijke wethouders Shalandra Hitipeuw (Vijfheerenlanden) en Eveline Schell (IJsselstein) hun nominaties nader konden toelichten.
Gemeente IJsselstein ontving de prijs voor het initiatief 'De IJsselsteinse jacht', een project dat is gebaseerd op het televisieprogramma 'Jachtseizoen' en de verbinding legt tussen het veiligheidsbeleid en het jeugdbeleid. Gemeente Vijfheerenlanden won met het project 'Taaltraject naar werk'. Dit initiatief is ontplooid om vluchtelingen in een noodopvanglocatie op een bedrijventerrein aan de hand van taallessen te helpen bij hun integratie en participatie. Voorzitter Mark Röell deed namens de VNG Utrecht de oproep de projecten waar mogelijk navolging te geven. Daarnaast riep hij alle 26 Utrechtse gemeenten op mee te doen aan de editie van 2026. "Denk na over alle leuke, interessante en inspirerende projecten waar andere gemeenten iets mee kunnen en stuur ze in!"

Van alle hiervoor genoemde bijeenkomsten is een uitgebreide terugblik, al of niet in de vorm van een journalistiek verslag, te vinden op onze website.

3. Financiële verantwoording

3.1. Algemeen

Tegelijk met dit jaarverslag bieden wij u de jaarrekening over het boekjaar 2025 aan.

De kascommissie bestond uit Cynthia Creveld, gemeentesecretaris van Baarn, en Willem Jan Stegeman, wethouder van Amersfoort. Mevr. Creveld is per 1 februari 2026 niet meer in functie en daarom heeft de heer Stegeman, het andere lid van de kascommissie de rekening op 13 maart 2026 gecontroleerd en goed bevonden. De verklaring van de kascommissie treft u aan als hoofdstuk 4 van dit verslag.

Tijdens de algemene ledenvergadering op 26 juni 2026 zullen nieuwe leden van de kascommissie worden benoemd.

De jaarrekening 2025 is opgesteld door het secretariaat onder verantwoordelijkheid van de secretaris – penningmeester van het bestuur van de vereniging.

Wij stellen u voor de door het bestuur vastgestelde jaarrekening 2025 goed te keuren. Tegelijkertijd stellen wij u voor het bestuur en de penningmeester te déchargeren voor het gevoerde beleid, voor zover dit uit het jaarverslag, de jaarrekening en de daarop gegeven toelichting blijkt.

3.2. Jaarrekening 2025

VNG

Rekening van baten en lasten 2025 (in euro's)

Uitgaven	Rekening 2025	Begroting 2025	Inkomsten	Rekening 2025	Begroting 2025
Personele en apparaatskosten	199.681	189.397	Contributie	197.874	197.856
Bestuurskosten	5.458	8.500	Bijdrage VNG	9.045	9.045
(Thema) bijeenkomsten	17.037	20.000	Renteopbrengst	2.973	1.800
Informatievoorziening	9.538	6.000	Overig	-	-
Administratiekosten	867	300			
Rentekosten	-	-			
Resultaat	-22.688	-15.496			
	209.893	208.701		209.893	208.701

Balans per 31 december 2025 (in euro's)

Activa	2025	2024	Passiva	2025	2024
Nog te ontvangen			**Reserves**		
Stichtse V 2025	11.199	1.454	Algemene reserve	165.895	188.583
Rente spaarrek...38	274				
Rente spaarrek...44	367				
	11.841				
Liquide middelen			**Nog te betalen**		
Spaarrek...38	30.000	135.000	Harms comm. 12.25	1.221	
Spaarrek...44	118.473	151.918	Tools for ch. 2025	3.025	
Betaalrekening	9.827	5.094		4.246	
	158.300	292.012	Gem. Ng salaris MW	⇒	53.826
			Gem. Veenendaal PB	⇒	49.895
			Overig	⇒	1.162
					104.882
	170.141	293.466		170.141	293.466

Reserve 31/12/2024	188.583
Toevoeging	
Resultaat 2025	-22.688
Reserve 31/12/2025	165.895

de penningmeester
L.C. Vermond

3.3. Toelichting jaarrekening 2025

Met deze jaarrekening legt het bestuur financiële verantwoording af voor het afgelopen jaar. De rekening biedt zicht op de realisering van de voor 2025 gestelde doelen.

De exploitatierekening bestaat uit een totaaloverzicht van baten en lasten. Indien de daadwerkelijke ontvangst of betaling nog niet heeft plaatsgevonden op de verslagdatum, dan vindt u dat terug op de balans per 31 december 2025.

Vermeldenswaard is voorts dat de BTW-compensatie met terugwerkende kracht per 1 januari 2024 is afgeschaft. De penningmeester heeft hiervan mededeling gedaan tijdens de Algemene Ledenvergadering op 23 mei 2025.

3.3.1. Exploitatierekening

	Begroting	Rekening	Rekening
	2025	*2025*	*2024*
Baten	208.701,00	209.892,82	209.223,82
Lasten	208.701,00	209.892,82	209.223,82
Exploitatieresultaat	-15.496,00	-22.688,39	14.566,02

De reden dat er negatief begroot is, is dat de reservepositie nog steeds aanzienlijk meer is dan de omzet van de vereniging en om die verhouding meer in balans te krijgen worden de bedragen in de begroting 'willens en wetens' niet aangepast. Gelet op het algemeen hogere prijspeil wordt bewust ten aanzien van de diverse begrotingsposten een 'pas op de plaats gemaakt'. Hierdoor ontstaat opzettelijk een negatief exploitatieresultaat. Het streven is een verhouding van circa 50% tussen reserve en omzet; die verhouding was er 10 jaar geleden. Voor wat betreft het boekjaar 2024 was de verhouding 90,1% en voor 2025 is die 79,0. Hieruit blijkt dat het negatief begroten bijdraagt aan de doelstelling.

De rekening 2025 sluit met een negatief resultaat van € - 22.688.

Eerdere jaren geven het volgende beeld:

- 2024: positief resultaat van 14,6 duizend euro;
- 2023: positief resultaat van 24,9 duizend euro;
- 2022: positief resultaat van 8,3 duizend euro;
- 2021: positief resultaat van 16,7 duizend euro;
- 2020: positief resultaat van 36,7 duizend euro;
- 2019: negatief resultaat van 0,9 duizend euro;
- 2018: positief resultaat van 2,3 duizend euro;
- 2017: positief resultaat van 12,0 duizend euro;
- 2016: negatief resultaat van 2,8 duizend euro;
- 2015: negatief resultaat van 12,8 duizend euro.

Uitgaven

De post Personele en apparaatskosten is € 10.284 hoger dan geraamd. De gemeente Nieuwegein heeft in november 2025 een factuur gestuurd omdat in 2024 twee maanden te weinig salaris en overhead zijn berekend; dit betreft een bedrag van € 16.149,81.

Daarnaast heeft Harms Communicatie extra uren gedeclareerd in verband met de inrichting en vernieuwing van de website en MijnVNG Utrecht.nl

De bestuurskosten zijn € 3.042 lager dan geraamd.

De post themabijeenkomsten is € 2.963 lager dan geraamd.

De post informatievoorziening is € 3.538 hoger dan geraamd. Dit komt omdat er een nieuwe website is ontwikkeld en gebouwd en daarnaast zijn er kosten gemaakt voor mijn.vngutrecht.nl.

De post administratiekosten is € 567 hoger dan geraamd. Dit heeft te maken een aangeschaft abonnement voor e-boekhouden, de verhoging van de kosten die de ABN AMRO-bank rekent voor de koppeling met e-boekhouden en de kosten voor ondersteuning van het administratiekantoor TessAdmin.

De post rentekosten is wederom € 0,00.

Inkomsten

De post renteopbrengst is € 1.173 hoger dan geraamd. Dit betreft het saldi van de zakelijke betaal- en spaarrekeningen.

Balans per 31 december 2025

Na besluitvorming in het bestuur bedraagt de reserve per 31 december 2025
€ 165.895 dat is 79,0 % van onze omzet 2025.

Eerdere jaren geven het volgende beeld:

- De reserve 2024 was 90,1% van de omzet;
- De reserve 2023 was 84,5%;
- De reserve 2022 was 73,2%;
- De reserve 2021 was 69,4%
- De reserve 2020 was 61,5%;
- De reserve 2019 was 44,0%;
- De reserve 2018 was 48,2%;
- De reserve 2017 was 50,1%;
- De reserve 2016 was 47,1%;
- De reserve 2015 was 48,7%.

Het bestuur heeft de afgelopen jaren in diverse stukken (begrotingen en financiële jaarverslagen) aangegeven, dat wanneer de reserve van de VNG Utrecht hoger wordt dan 50% van de omzet, daarmee rekening zal worden gehouden bij de vaststelling van de hoogte van de contributie. Ook voor 2025 is besloten de contributie te handhaven op € 0,17 per inwoner, met een maximum van 150.000 inwoners.

4. Verklaring van de kascommissie.

Opdracht

Door de algemene ledenvergadering van 15 november 2023 zijn de leden van de kascommissie benoemd voor de wettelijke controle van de jaarrekening 2025 van de VNG Utrecht te Nieuwegein. Herbenoemd werd Cynthia Creveld, gemeentesecretaris van Baarn, en benoemd werd Willem Jan Stegeman, wethouder van Amersfoort. Mevr. Creveld is per 1 februari 2026 niet meer in functie.

De jaarrekening 2025 is opgesteld door het secretariaat onder verantwoordelijkheid van de penningmeester van de vereniging. De jaarrekening moet op grond van de voorschriften van het Burgerlijk Wetboek door een kascommissie worden beoordeeld. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van de commissie om een verklaring over de jaarrekening af te geven.

Werkzaamheden

De controle is naar beste vermogen verricht overeenkomstig wat van de commissie redelijkerwijs mag worden verwacht met betrekking tot controleopdrachten. De controle was zodanig, dat een redelijke mate van zekerheid is verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Ook is de informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichting in de jaarrekening gecontroleerd. De commissie is van mening dat de controle een deugdelijke grondslag vormt voor een verantwoord oordeel.

Oordeel

De commissie is van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 en in overeenstemming is met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. De jaarrekening voldoet aan de wettelijke bepalingen over de jaarrekening zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek.

Amersfoort, 13 maart 2026

De kascommissie,

(w.g.)
Willem Jan Stegeman
wethouder gemeente Amersfoort